

li.remissvar@regeringskansliet.se
li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Diarienummer: LI2026/00922

Remiss av Ds 2026:11 Ökad tillgång till hållbara drivmedel inom luftfart och sjöfart

Drivkraft Sverige är branschorganisationen för bränsle-, drivmedels- och laddbolagen. Våra medlemsföretag och partners omfattar cirka 3000 energistationer för lätt och tung trafik, 21 depåorter och 4 raffinaderier. Branschen befinner sig mitt i omställningen från fossilt till fossilfritt där biodrivmedel och elektrifiering är hörnstenar för att bli klimatneutrala 2045.

Drivkraft Sverige har fått utredningens rapport på remiss och har följande att anföra.

Sammanfattning

Drivkraft Sverige vill framhäva att det viktigaste för att få i gång storskalig produktion av biodrivmedel för transportsektorn är långsiktiga ekonomiska mekanismer för riskdelning och riskminimering. Drivkraft Sverige efterfrågar system som långsiktigt ger en marknadsefterfrågan med kompletterande stöd till produktion, med fokus på riskdelning.

I nedanstående tabell sammanfattas kortfattat Drivkraft Sveriges synpunkter på de konkreta förslag som anges i utredningens rapport.

<i>Förslag</i>	<i>Drivkraft Sverige</i>
<i>FUD-satsning för en breddad råvarubas (7.3)</i>	Tillstyrker förslaget, men det måste finnas krav på uppskalning och kommersialisering av tekniker genom hela värdekedjan, från råvara till färdig produkt.
<i>Investeringsstöd fortsatt viktiga (7.4)</i>	Tillstyrker förslaget, möjligheten att ställa ut gröna kreditgarantier bör ske omgående.
<i>Produktionsbaserade stöd är nödvändiga (7.5)</i>	Tillstyrker delvis förslaget. Produktionsstöd behövs, men Drivkraft Sverige menar att dubbelsidiga auktioner är kontraproduktiva för integrerade bränslebolag.
<i>Inrätta ett forum för dialog och samverkan (7.6)</i>	Drivkraft Sverige tillstyrker förslaget. Aktörer för hela värdekedjan från råvara till användare bör vara del av ett sådant forum.
<i>Sverige bör verka för långsiktiga och stabila EU-regelverk (7.7)</i>	Drivkraft Sverige tillstyrker förslaget.
<i>Elektrifiera transportsektorn så långt som möjligt (7.8)</i>	Drivkraft Sverige tillstyrker förslaget. Alla förnybara energislag är viktiga för omställningen av transportsektorn. Elektrifieringen är en viktig del som fullt ska nyttjas i omställningen.
<i>Internationellt samarbete (7.9)</i>	Drivkraft Sverige tillstyrker förslaget.

Kommentarer på förslagen i detalj

FUD-satsning för en breddad råvarubar (7.3)

Förslag: Energimyndigheten bör ges i uppdrag att i samverkan med näringslivet ta fram ett program för forskning, utveckling och demonstration för att påskynda en kommersiellt bärkraftig produktion av biodrivmedel från fast biomassa som kan användas till luftfarts- och sjöfartsändamål.

Drivkraft Sverige tillstyrker förslaget. Fokus i ett sådant här program ska vara att uppnå kommersialisering av produktionsteknik, man bör därför ställa krav på att en miniminivå på demonstrationsnivå ska uppnås i projektet. Det bör också ställas krav på att hela värdekedjan från fast biomassa till färdigt biodrivmedel eller inblandningskomponent för drivmedel ska demonstreras inte bara en del. Grundforskning hör inte hemma här.

Drivkraft Sverige anser att det vore mer kostnadseffektivt om satsningen breddas till att omfatta drivmedel till alla transportslag. Ställ krav på flexibilitet och effektivitet i värdekedjan, produkterna ska kunna användas där de behövs mest, där de gör mest nytta och där de ekonomiska incitamenten är som högst.

(7.4) Investeringsstöd fortsatt viktiga

Förslag: Riksgälden bör så snart som möjligt åter få möjlighet att ställa ut gröna kreditgarantier. För att maximera inflödet av EU-stöd bör det svenska regelverket och de nationella stödsystemen vara fullt harmoniserade med EU:s kriterier.

Drivkraft Sverige tillstyrker förslaget. Drivkraft Sverige anser att den här typen av riskdelning är viktigt för kommersialisering och uppskalning av produktion av alla typer av flytande biodrivmedel. Att snabbt öppna upp för gröna kreditgarantier är viktigt för att komma i gång med ökad produktion på kort sikt.

7.5 Produktionsbaserade stöd är nödvändiga

Förslag: Sverige bör vidta nödvändiga förberedelser för att samfinansiera och genomföra en pilotauktion för e-SAF inom ramen för eSAF Early Movers Coalition. Sverige bör vidare delta aktivt i förberedelserna och genomförandet av den EU-gemensamma auktion för SAF och SMF som aviseras i STIP. Sverige bör därutöver förbereda en tidsbegränsad nationell riskdelningsmekanism för att skala upp produktionen av bio-SAF och bio-SMF från fast biomassa. Statens totala kostnader bedöms uppgå till drygt 10 miljarder kronor per år under 2030–2039.

Drivkraft Sverige håller med om att någon form av produktionsstöd behövs, särskilt om produktion av e-SAF och andra elektrobränslen ska prioriteras och öka. Drivkraft Sverige menar dock dubbelsidiga auktioner inte är ett bra ensamt alternativ. För integrerade bränslebolag, som både är producenter och i ett sådant system även blir köpare av produkten, saknas incitamentet i den stödkonstruktionen. Ska produktionsstöd införas bör det utformas så att det stöttar produktionen. Stöd i form av någon typ av ersättningsmekanism för mellanskillnaden mellan ett referenspris och marknadspris (contract for difference) är bättre.

Man bör bygga flexibla system som kan producera bränslen av den typ som efterfrågas på marknaden och som är mest kostnadseffektiv. I takt med elektrifieringen kommer flytande biodrivmedel förflyttas från vägtransporter till andra segment så som flyg och sjöfart, att ensidigt stötta enbart produktion till flyg och sjöfart är kontraproduktivt och ineffektivt menar Drivkraft Sverige.

Ta fram drivmedel som fungerar i hela värdekedjan och tekniker som öppnar för flexibilitet.

(7.6) Inrätta ett forum för dialog och samverkan

Förslag: Regeringen bör inrätta ett forum för dialog och samverkan i syfte att främja tillgången på hållbara drivmedel till luftfarten och sjöfarten.

Drivkraft Sverige tillstyrker förslaget. Aktörer för hela värdekedjan från råvara till användare bör vara del av ett sådant forum.

(7.7) Sverige bör verka för långsiktiga och stabila EU-regelverk

Förslag: Sverige bör verka för att EU-regelverk som rör hållbara drivmedel till luftfart och sjöfart är långsiktiga och stabila. Vid den kommande översynen av lagstiftningen i 55-procentspaketet är det essentiellt att befintliga ambitionsnivåer inte sänks. Det kan dock finnas skäl att göra lagstiftningen mer flexibel och mindre administrativt betungande för företag och myndigheter i syfte att målen ska kunna nås så kostnadseffektivt som möjligt.

Drivkraft Sverige menar att långsiktighet i regelverk och styrmedel är det absolut viktigaste för att främja produktion av biodrivmedel. Den regulatoriska och politiska risken ska inte vara det som hindrar utvecklingen, idag ser vi att detta i mångt och mycket är det största hindret för kommersialisering och uppskalning av produktionen av flytande biodrivmedel.

(7.8) Elektrifiera transportsektorn så långt som möjligt

Förslag: Sverige bör fortsatt verka för en energieffektivisering och elektrifiering av transportsektorn för att därigenom minska konkurrensen om biodrivmedel. EU:s CO2-krav på nya vägfordon bör ligga fast. Utbyggnaden av infrastruktur för landström bör främjas.

Drivkraft Sverige tillstyrker förslaget. Alla förnybara energislag är viktiga för omställningen av transportsektorn. Elektrifieringen är **en** viktig del som fullt ska nyttjas i omställningen.

(7.9) Internationellt samarbete

Förslag: Sverige bör fortsatt verka för att IMO så snart som möjligt antar nettonollpaketet (NZF). Sverige bör fortsätta vara aktiva för att tillsammans med andra EU-länder driva på inom ICAO för effektivare globala styrmedel för den internationella luftfarten.

Drivkraft Sverige tillstyrker förslaget. Drivkraft Sverige vill dock poängtera att det idag föreligger stor oenighet inom IMO för nettonollpaketet och att det på kort och lång sikt kommer vara utmanande att få stöd inom IMO för en snabb omställning av sjöfarten.

Transportstyrelsen företräder Sverige i ICAO, men saknar resurser för att även följa de arbetsgrupper som hanterar vilka råvaror som blir godkända att använda till förnybara drivmedel. Drivkraft Sverige ser ett stort behov av att Skogsstyrelsen och Jordbruksverket bistår Transportstyrelsen med en markanvändningsexpert i arbetet med förnybara bränslen under ICAO. Sverige bör på detta sätt verka för att svensk industri och svensk råvara ska vara godkända för produktion av biobränsle i alla länder och alla transporter. Detta bör framgå i dessa båda myndigheters regleringsbrev.

Åsa Håkansson

Ansvarig hållbarhet och produktfrågor

Drivkraft Sverige

Stockholm den 27 augusti 2026